

AFTALE

Dansk-islandsk samarbejdsprojekt om støtte til danskundervisningen i det islandske uddannelsessystem

Præambel

Dansk er et obligatorisk fremmedsprog i det islandske skolesystem. Denne aftale indgås i forlængelse af seks tidligere dansk-islandske samarbejdsaftaler om styrkelse af danskundervisningen i Island i perioden 2001-2024. Der henvises endvidere til samarbejdsprojektet om støtte til danskundervisningen og formidling af dansk kultur i Island i perioden 1996-2000.

Aftalen for 2024-2029 er indgået på baggrund af en evaluering af det dansk-islandske samarbejde om støtte til danskundervisningen i Island udgivet i 2022. Af evalueringen fremgår, at der generelt er tale om et godt samarbejde mellem de islandske dansklærere og rejselærerne. De islandske dansklærere oplever, at rejselærerne bidrager til inspiration såvel som et fagligt fællesskab.

Evalueringen pegede dog også på nogle udviklingsområder, som Samarbejdsudvalget har drøftet og adresseret ved at foretage justeringer i Samarbejdsaftalen ift. seneste samarbejdsaftale for perioden 2019-2024, herunder justeret rolle- og arbejdsbeskrivelse for aktører i projektet, hvor særligt rollebeskrivelsen for projektkoordinator har været drøftet, justeret onboarding-forløb for nye rejselærere og rejselæktor samt justering i sammensætningen af samarbejdsudvalgets medlemmer.

Indhold:

1. Aftalen
2. Formål
3. Økonomi
4. Projekter med dansk bidrag og administration
5. Projekter med islandsk bidrag og administration
6. Administration af rejselærernes og lektorens ophold
7. Samarbejdsudvalget
8. Ændringer til og opsigelse af aftalen

1. Aftalen

Aftalen gælder støtte til de islandske læreres danskundervisning samt udsendt lektors virke i 5 år for perioden 1. august 2024 til 31. juli 2029.

2. Formål

Formålet med samarbejdsprojektet er, at:

- støtte danskundervisningen i det islandske uddannelsessystem med særligt henblik på styrkelse af mundtligheden
- formidle dansk kultur i det islandske uddannelsessystem

- øge interessen for dansk og bevidstheden om betydningen af dansk sprogforståelse som et bidrag til yderligere styrkelse af det nordiske sprogområde.

3. Økonomi

Projektet finansieres af Børne- og undervisningsministeriet i Danmark og Ministeriet for undervisning og børneanliggender (Mennta- og barnamálaráðuneytið) i Island.

3.1. *Bidrag fra Danmark*

Der er fra dansk side ved underskrivelsen fastsat en årlig rammebevilling på 3,28 mio. DKK i årene 2024-2029.

3.2. *Bidrag fra Island*

Der er fra islandsk side afsat en årlig rammebevilling på 8,0 mio. ISK til særlige projekter.

4. Projekter med dansk bidrag og administration

Følgende projekter støttes med Danmarks bidrag til samarbejdsprojektet:

4.1. *En dansk udsendt lektor eller anden underviser ved Det Undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet*

Hvert skoleår ansættes en lektor eller en anden underviser, der tilknyttes Det Undervisningsvidenskabelige Fakultet på Islands Universitet. Stillingen opslås for et år af gangen med mulighed for forlængelse i yderligere et skoleår.

Lektoren skal primært arbejde med de lærerstuderendes tale-træning for at øge deres evner i brugen af dansk talesprog. Arbejdet med dette sker dels i forbindelse med et sprogværksted og dels med fjernstuderende. Lektoren indgår i et fagligt og pædagogisk samarbejde med den faste lektor i dansk, herunder deltagelse i undervisningen og forskellige andre faglige opgaver. Den udsendte lektor medvirker endvidere til planlægning og gennemførelse af undervisningsforløb og kursusvirksomhed for dansklærere på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau.

4.2. *To danske udsendte rejselærere*

Hvert skoleår ansættes to rejselærere til udstationering i de islandske grundskoler i landets kommuner. Stillingerne opslås for et år af gangen med mulighed for forlængelse i yderligere et skoleår.

I rejselærernes arbejde lægges vægt på den mundtlige sprogtræning i arbejdet med eleverne, således at de kan nyde godt af at have en lærer, der har dansk som modersmål, og som

kan formidle sin egen kultur. Rejselærerne skal herudover være med til at tilrettelægge korte kurser for islandske lærere i de områder, de udsendes til.

4.3. *Islandske danskstuderendes og lærerstuderendes studierejser til Danmark*

Der gives hvert år økonomisk støtte til studierejser til Danmark for islandske danskstuderende og lærerstuderende på universitetsniveau.

4.4. *Efteruddannelseskurser for dansklærere i grundskolen og ungdomsuddannelserne*

Kurserne kan afholdes både i Island og i Danmark. Organiseringen kan variere og rette sig mod enkelte lærergruppers specifikke behov. Kurserne kan være udformet til dansklærere på grundskole- eller ungdomsuddannelserne hver for sig eller for begge uddannelsesniveauer sammen.

4.5. *Andre aktiviteter*

Ud over de oven for nævnte faste projektområder kan der inden for den økonomiske ramme aftales andre for projektet relevante aktiviteter, herunder økonomisk støtte til aktiviteter, der sætter fokus på fagets status og belønner de elever, der har vist stor interesse for danskfaget f.eks. i form af uddeling af boggaver.

5. Projekter med islandsk bidrag og administration

5.1. *Administration og koordinering*

Der betales hvert år efter aftale et beløb til relevant samarbejdspartner for administration og koordinering af de udsendte danske læreres ophold i Island, jf. aftalens pkt. 6 og arbejdsbeskrivelse for koordinatoren i dansk-islandsk samarbejdsprojekt. I indeværende aftaleperiode vil der ift. administration og koordinering særligt være fokus på følgende fire udviklingsområder:

- etablere og vedligeholde en digital platform til deling af rejselærernes materialer og erfaringer, så erfaringer og materialer fra tidligere rejselærere kan komme nye rejselærere til gode.
- skabe en struktur for den udsendte lektors arbejde, der styrker muligheden for at forankre den udsendte lektors arbejde i det omkringliggende samfund med længerevarende dynamiske samarbejder.
- udvikling af kommunikation og dialog med kommuner ift. rejselærernes arbejde, herunder fokus på understøttelse af kommunernes dialog med skoleledelser og lærere,

så der skabes et så godt fundament som muligt for rejselærernes arbejde på skolerne.

- aktiviteter, der sætter fokus på fagets status og belønner de elever, der har vist stor interesse for danskfaget f.eks. i form af uddeling af boggaver.

5.2. *Økonomisk støtte til kommunerne i forbindelse med de danske rejselæreres ophold*

Der gives økonomisk støtte til kommunerne til at dække udgifter i forbindelse med modtagelse af en rejselærer. Støtten skal bruges til at dække udgifter i forbindelse med bolig, transport og internetopkobling.

5.3. *Økonomisk støtte til Det Undervisningsvidenskabelige Fakultet ved Islands Universitet til dækning af udgifter til bolig til danske lektor*

Der gives økonomisk støtte til universitetets dækning af boligudgifter (møbleret lejlighed) til udstationeret lektor, herunder internetopkobling.

6. Administration af de danske rejselæreres og lektorens ophold i Island

Ministeriet for undervisning og børneanliggender (Mennta- og barnamálaráðuneytið) i Island overdrager til relevant samarbejdspartner at stå for administration og koordinering af de udsendte danske læreres ophold i Island og betaler herfor, jf. også pkt. 5.1-5.3.

Rammerne for administration og koordinering lokalt fastsættes i aftale mellem det islandske ministerium og den relevante samarbejdspartner. Det sikres med aftalen, at det administrative ansvar lokalt varetages af et team af medarbejdere, som har ansvaret for at bibringe et introforløb – med aktiviteter og informationsudveksling både før og efter ankomst til Island – som gør den enkelte rejselærer i stand til at virke succesfuldt i Island og i det islandske skolesystem. Det administrative ansvar lokalt omfatter også planlægning af de danske udsendtes arbejdsområder i overensstemmelse med deres ansættelsesvilkår samt faglig og praktisk rådgivning. Desuden omfatter administrationen, at der sikres kontakt til de involverede kommuner i forbindelse med rejselærernes faglige arbejde og i forbindelse med de tjenesteydelser, kommunerne yder under opholdet.

6.1. *Aftale med islandske kommuner*

Der udarbejdes aftalepapirer med de islandske kommuner, der modtager danske rejselærere. Aftalerne skal udmønte de i pkt. 6.2. nævnte beskrivelser af praktiske og arbejdsmæssige forhold gældende for de danske udsendte.

6.2. *Arbejdsbeskrivelser mm. for de udsendte danske lærere og den udsendte lektor*

Der er udarbejdet detaljerede beskrivelser af arbejdsområder og praktiske forhold for de udsendte danske lærere og den udsendte lektor under deres ophold i Island. Disse er vedlagt som bilag til samarbejdsaftalen.

7. Samarbejdsudvalget

Det dansk-islandske samarbejdsudvalg består af op til seks medlemmer og er sammensat således: op til tre repræsentanter for de islandske myndigheder og op til tre repræsentanter for de danske myndigheder. I indeværende aftaleperiode er samarbejdsudvalgets deltagerkreds udvidet med henblik på at give mulighed for repræsentation af personer med praktisk tilknytning til danskundervisning i Island.

Den danske ambassadør i Island er en af Danmarks repræsentanter og fungerer som formand for udvalget. Projektkoordinator deltager løbende i møder eller dele af møderne i samarbejdsudvalget afhængigt af dagsordenen. Samarbejdsudvalget kan efter behov invitere andre deltagere til sine møder.

Samarbejdsudvalget fastsætter principper for projektet og fører tilsyn med projektets enkelte indsatsområder.

Det islandske undervisningsministerium forpligter sig på i indeværende aftaleperiode at undersøge og komme med forslag til en model for differentieret danskundervisning til børn, der har modtaget undervisning i Danmark og/eller har dansk baggrund. Samarbejdsudvalget beslutter inden udløb af aftalen, om der skal foretages en revidering af projektet.

8. Ændring til eller opsigelse af aftalen

Delelementer i aftalen kan ændres inden for aftalens løbetid ved enighed mellem de to ministerier. Aftalen kan opsiges af et af de deltagende lande til ophør per 1. august i et givet år. Opsigelsen skal varsles inden forudgående års udgang.

Stockholm den 03.05.2024

Ásmundur Einar Daðason

Islands minister for undervisning og børneanliggender

Mattias Tesfaye

Danmarks børne- og undervisningsminister